

Dosarul nr. 2rac-151/22

2-19036994-01-2rac-11072022

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud. S. Ghercavii)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. I. Grosu, D. Corolevschii, D. Stănilă)

ÎNCHEIERE

14 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „M&G Nord”, reprezentată de avocatul Mihail Durnescu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „M&G Nord” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Romea Legnami” cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 23 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul incident declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „M&G Nord”, reprezentată de avocatul Mihail Durnescu, a fost admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Romea Legnami” și a fost casată hotărârea din 22 martie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, și împotriva deciziei suplimentare din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Bălți,

constată:

La 17 iunie 2019, Societatea cu Răspundere Limitată „M&G Nord”, reprezentată de avocatul Mihail Durnescu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Romea Legnami”, Societatea cu Răspundere Limitată „Premier Trans” și Întreprinderea Individuală „Tcaci Eduard” cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 15 iunie 2016, între SRL M&G Nord”, în calitate de vânzător și SRL „Romea Legnami”, în calitate de cumpărător a fost încheiat contractul nr. 1, prin care vânzătorul s-a obligat să vândă cumpărătorului marfa stipulată în contract.

A menționat că, marfa a fost livrată în sumă de 12 725,05 Euro, iar costul transportului a constituit suma de 1 600 Euro.

Reclamanta a susținut că, la data de 11 iunie 2018 pârâta a achitat suma de 2 984 Euro, respectiv s-a format o datorie în mărime de 11 341,05 Euro.

A comunicat că, până la momentul depunerii acțiunii datoria nu a fost achitată, iar în adresa pârâtei au fost expediate somații.

Totodată, reclamanta a precizat că, pârâtul a indicat că marfa a fost deteriorată, motiv din care SRL „Premier Trans” și ÎI „Tcaci Eduard” au fost implicați în proces în calitate de copârâți.

A specificat reclamanta că și-a îndeplinit pe deplin obligațiile, însă pârâta a încălcat obligațiile contractuale prin neachitarea datoriei.

Reclamanta a subliniat că, având în vedere că la data scadenței pârâta nu și-a onorat obligațiile contractuale, aceasta urmează să achite dobânda de întârziere pentru perioada 16 iunie 2016-14 iunie 2019 în sumă de 5 892,32 Euro.

A solicitat reclamanta: încasarea din contul SRL „Romea Legnami” în beneficiul SRL „M&G Nord” a sumei în mărime de 17 233,37 Euro; încasarea din contul SRL „Premier Trans” în beneficiul SRL „M&G Nord” a sumei în mărime de 1 600 Euro și încasarea din contul ÎI „Tcaci Eduard” în beneficiul SRL „M&G Nord” a sumei în mărime de 245 330,90 lei.

În cadrul ședinței de judecată din 30 noiembrie 2020, reprezentantul SRL „M&G Nord”, avocatul Mihail Durnescu a înaintat cererea de chemare în judecată modificată, prin care a solicitat încasarea din contul SRL „Romea Legnami” în beneficiul SRL „M&G Nord” a sumei în mărime de 20 387,25 Euro și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime. Totodată, SRL „M&G Nord” a renunțat la acțiunea împotriva SRL „Premier Trans” și ÎI „Tcaci Eduard”.

În motivarea cererii a indicat că, la data de 01 iulie 2020 s-a acumulat datoria în sumă de 12 725,05 Euro, iar dobânda de întârziere a fost calculată pentru perioada 16 iunie 2016-30 noiembrie 2020 în cuantum de 9 046,20 Euro.

Prin hotărârea din 22 martie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, s-a admis acțiunea. S-a încasat din contul SRL „Romea Legnami” în beneficiul SRL „M&G Nord” datoria în sumă de 11 341,05 Euro și dobânda de întârziere în sumă de 9 046,20 Euro. S-au încasat din contul SRL „Romea Legnami” în beneficiul SRL „M&G Nord” cheltuielile de judecată în sumă de 270 lei.

Instanța de fond a stabilit că, potrivit facturii fiscale se constată faptul că reclamantul a livrat pârâtului marfă în sumă de 12 725,05 Euro. Totodată prin declarația vamală se atestă că reclamantul are calitatea de expeditor, iar pârâtul are calitatea de destinatar.

La fel, s-a reținut că scrisoarea de transport reflectă faptul că marfa dată a fost transportată de SRL „Premier Trans”.

Potrivit înscrisului anexat la materialele cauzei „confirmare-depunere” se atestă că la data de 11 iunie 2018 SRL „Romea Legnami” a achitat doar suma de 2 984 Euro.

Instanța de fond a constatat că, existența datoriei se confirmă și prin convorbirile anexate la materialele cauzei în care se reflectă faptul că pârâtul cunoștea despre datoria formată și despre faptul că a fost calculată și dobânda de întârziere.

S-a menționat că, specific raporturilor de vânzare-cumpărare este caracterul bilateral, interdependent și corelativ al relațiilor, drepturilor și obligațiilor dintre părțile contractante. Prin prisma caracteristicilor enunțate un drept sau o obligație a unei părți își are cauza juridică și de fapt în dreptul și obligația altei părți.

Astfel, fiind executată obligația de livrare a mărfii din partea vânzătorului, cumpărătorul era obligat la executarea obligațiunii sale corelative și anume, achitarea integrală a costului mărfii.

Cu privire la dobânda de întârziere instanța de fond a reținut că, SRL „M&G Nord” a anexat calculul pentru perioada 16 iunie 2016-30 noiembrie 2020, ce constituie suma de 9 046,20 Euro și potrivit art. 585 din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019), în cazul în care, conform legii sau contractului, obligația este purtătoare de dobândă, se plătește o dobândă egală cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată, iar potrivit art. 619 alin. (2) din Codul Civil (în vigoare la momentul constituirii situației juridice), în cazul actelor juridice la care nu participă consumatorul, dobânda este de 9% peste rata dobânzii prevăzută la art. 585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Prin urmare, instanța de fond a conchis că din partea SRL „M&G Nord” au fost prezentate probe suficiente întru argumentarea poziției sale ce atestă temeinicia acțiunii înaintate în partea încasării datoriei în sumă de 11 341,05 Euro și a dobânzii de întârziere în sumă de 9 046,20 Euro.

Prin încheierea din 11 mai 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Central, s-a respins cererea depusă de SRL „M&G Nord”, avocatul Mihail Durnescu cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare.

Instanța de fond reținut că, prin cererea din 28 aprilie 2021 SRL „M&G Nord”, reprezentată de avocatul Mihail Durnescu a solicitat încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 68 682,46 lei, însă în acest sens nu a anexat un calcul descifrabil, limitându-se doar la copia facturii fiscale în care este indicată suma de 40 000 lei.

Mai mult decât atât, în procesul examinării cauzei în fond, instanței de judecată nu i-au fost prezentate și nu au fost supuse cercetării judecătorești careva acte, înscrisuri din conținutul cărora s-ar fi dedus suportarea cheltuielilor judiciare în sumă de 68 682,46 lei, dar și suma solicitată a fi încasată prin hotărâre suplimentară în cuantum de 463,37 Euro.

La 17 aprilie 2021, SRL „Romea Legnami”, reprezentată de avocatul Dumitru Barbaroș a depus cerere de apel nemotivată, iar la 24 iunie 2021 a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă.

La 08 iulie 2021, SRL „M&G Nord”, reprezentată de avocatul Mihail Durnescu a depus cerere de apel incident, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii primei instanțe, în partea respingerii cerinței cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată și emiterea unei noi hotărâri în această parte, prin care să fie admisă cerința cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 23 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea de apel incident depusă de SRL „M&G Nord”, reprezentată de avocatul Mihail

Durnescu. S-a admis cererea de apel depusă de SRL „Romea Legnami”, reprezentată de avocatul Dumitru Barbaroș, s-a casat integral hotărârea din 22 martie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Central și s-a pronunțat o hotărârea nouă, prin care acțiunea a fost respinsă. S-a încasat din contul SRL „M&G Nord” în beneficiul SRL „Romea Legnami” suma de 9 394 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Pentru a decide astfel instanța de apel a constatat că, marfa nu a fost acceptată de către cumpărătorul italian, ultimul pretinzând că marfa a sosit la destinație de o proastă calitate, și anume: traversele care au fost dintr-un lemn bun, au fost distruse (de către cei care le-au împachetat); totodată, aceste traverse au fost tăiate de dimensiuni greșite (51x51 în loc de 55x55); la fel, din motiv că nu a fost lăsat aer înainte de a fi puse în camion și (lucru cel mai grav) din motiv că nu au fost aranjate cu benzi potrivite, dar cu fâșii de lemn, ele s-au mucegăit și pătat în întregime. Acest lucru se confirmă prin explicațiile lui Pasqualetto Eraldo-administratorul SRL „Romea Legnami”, prin notarea despre acest fapt în scrisoarea de transport CMR 005941 cu traducerea în limba de stat și prin corespondența alăturată.

La fel, s-a menționat că de către SRL „M&G Nord” a fost acceptată suma de 3 000 Euro ca achitare din partea SRL „Romea Legnami” pentru cheresteaua tivită și traversele de stejar livrate în baza contractului nr. 1 din 15 iunie 2016. Iar, după cum a explicat reprezentantul apelantului în instanța de apel, această sumă de 3 000 Euro s-a convenit a fi achitată de SRL „Romea Legnami” pentru respectiva marfă, însă ca lemn pentru foc și nu traverse sau cherestea tăiată de anumite dimensiuni.

Instanța de apel a stabilit că, potrivit pct. 2 al contractului încheiat între SRL „M&G Nord” și SRL „Romea Legnami”, marfa va fi furnizată în conformitate cu condițiile DAP depozitul cumpărătorului, în conformitate cu ICOTERMS 2010. Astfel, regulile ICOTERMS sânt un standard recunoscut la nivel internațional și sunt utilizate la nivel mondial în contracte interne și internaționale pentru vânzarea de bunuri, ele incluzând termeni comerciali și specificând condiții de livrare în comerțul internațional de mărfuri.

Deci, condițiile DAP a regulilor INCOTERMS 2010, disponibile la următoarea adresa web: <https://iccwbo.org/resources-for-business/incoterms-rules/incoterms-rules2010>, semnifică: „Livrat la destinație”, ceea ce înseamnă ca vânzătorul livrează atunci când bunurile sunt gata pentru a fi puse la dispoziția cumpărătorului prin transportarea la locul de destinație unde vor putea fi descărcate. Vânzătorul suportă toate riscurile ce pot apărea în livrarea bunurilor la locul de destinație.

Astfel, viciile mărfii constituie lipsa unei însușiri inerente mărfii predate care o face improprie destinației ori folosirii normale sau îi micșorează valoarea sau valoarea de întrebuințare. Vânzătorul poartă răspundere numai dacă viciile existau în momentul vânzării. În cazul de față, momentul realizării tranzacției, conform condițiilor DAP, în conformitate cu ICOTERMS 2010 este parvenirea mărfii la depozitul cumpărătorului.

Din aceste considerente, când vânzătorul SRL „M&G Nord” i-a pus la dispoziție cumpărătorului o marfă afectată de vicii materiale, această marfă nefiind pasibilă utilizării conform destinației, cumpărătorul SRL „Romea Legnami” just a refuzat să efectueze plata pentru această marfă.

În cazul de față nu a existat o recepționare a mărfii de către cumpărătorul SRL

„Romea Legnami” (în destinația prevăzută de contract), prezentă în acest sens, fiind mențiunea cumpărătorului pe scrisoarea de transport CMR, la fel, fiind constatată pe caz, înștiințarea imediată a vânzătorului prin e-mail despre această situație, la care vânzătorul SRL „M&G Nord” nu a reacționat și nu a întreprins măsuri de verificare a calității mărfii, respectiv, de contestare a acestei situații.

Prin decizia suplimentară din 19 aprilie 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a încasat din contul SRL „M&G Nord” în beneficiul SRL „Romea Legnami” suma de 26 998,21 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

La 27 aprilie 2022, SRL „M&G Nord”, reprezentată de avocatul Mihail Durnescu a declarat recurs împotriva deciziei din 23 decembrie 2021, a deciziei suplimentare din 19 aprilie 2022 a instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei din 23 decembrie 2021, a deciziei suplimentare din 19 aprilie 2022 a instanței de apel, casarea parțială a hotărârii primei instanțe în partea respingerii cerinței cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată și emiterea unei noi hotărâri în această parte, prin care să fie admisă cerința cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului recurenta a indicat că, intimata nu și-a onorat obligațiile contractuale pe care și le-a asumat și până în prezent datoria nu a fost achitată, iar dobânda de întârziere pentru perioada 15 iunie 2016-23 martie 2021 constituie suma de 9 509,57 Euro.

A menționat că, SRL „Romea Legnami” nu a executat hotărârea primei instanțe, respectiv consideră recurenta că are dreptul să pretindă la dobânda de întârziere pentru perioada 23 martie 2021-21 decembrie 2021, în temeiul art. 942 alin. (2) din Codul civil, ce constituie suma de 2 098,92 Euro.

Recurenta a notat că, deși intimata a invocat viciile mărfii recepționate, în acest sens nu a fost efectuat un raport de expertiză și din partea ultimei nu a parvenit nicio somație în privința necorespunderii calității mărfii.

A mai invocat că, a fost probat în fața instanței, prin extrasul de la CNAS, faptul că Ruslan Bucur nu a fost angajat în cadrul SRL „M&G Nord”, ceea ce confirmă că ultimul nu a avut împuterniciri de a discuta din numele companiei. Or, acesta a fost reprezentantul ÎI „Tcaci Eduard” și niciodată nu a fost reprezentantul SRL „M&G Nord”.

Recurenta a precizat că, datoria se confirmă și prin achitarea de către SRL „Romea Legnami” a sumei de 3 000 Euro.

În acest context a subliniat că, scrisoarea din data de 22 februarie 2018, prin care se confirmă că SRL „M&G Nord” a acceptat suma de 3 000 Euro nu este un renunț și nu poate fi interpretată altfel decât a fost scrisă. Nu a fost vreo discuție verbală sau în scris, precum că această sumă este una finală. În textul scrisorii nefiind nicio comunicare, precum că recurenta renunță la suma restantă.

Recurenta a susținut că, nu există niciun act care ar confirma renunțul intimitei la marfă și mai mult decât atât, marfa a fost acceptată prin faptul că a fost semnată scrisoarea CMR. La fel, nu există nici un act care ar confirma că marfa era cu vicii, fiind doar declarații fără suport probator.

Cu referire la cheltuielile de judecată, recurenta a indicat că cheltuielile pentru asistență juridică sunt reale, fapt confirmat prin bonul de plată și anexa la contract,

sunt rezonabile și necesare, or, pentru achitarea serviciile avocatului au fost luate în considerație recomandările Uniunii Avocaților.

Mai mult, recurenta a angajat un avocat care să-i reprezinte interesele pe tot parcursul procesului, din motiv că nu are cunoștințe în domeniu juridic.

Prin notificarea din 11 iulie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților la proces copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 236 Vol II).

Prin referința din 08 august 2022, SRL „Romea Legnami”, reprezentată de avocatul Dumitru Barbaroș a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa participanților la proces, copia deciziei din 23 decembrie 2021, la 02 martie 2022 (f.d. 158, Vol II), inclusiv pe poșta electronică a reprezentantului recurenteii. Iar copia deciziei suplimentare din 19 aprilie 2022 a fost expediată la 16 mai 2022. (f.d. 172, Vol II)

Totodată, se reține că prin dispoziția nr. 5 din 02 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, pe perioada stării de urgență declarată prin Hotărârea Parlamentului nr. 41 din 24 februarie 2022, au fost stabilite măsuri specifice în domeniul justiției, fiind suspendată de drept examinarea de către instanțele de judecată a cauzelor civile, cu excepțiile prevăzute la pct. 5.1.1 din dispoziție. Termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele civile care se suspendă de drept, aflate în curs la data intrării în vigoare a prezentei dispoziții, se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență.

Ulterior, prin dispoziția nr. 13 din 31 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, au fost excluse măsurile specifice în domeniul justiției, începând cu data de 04 aprilie 2022, judecarea cauzelor civile fiind reluată din oficiu.

Astfel, recursul declarat la 27 aprilie 2022 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat

în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de SRL „M&G Nord”, reprezentată de avocatul Mihail Durnescu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de SRL „M&G Nord”, reprezentată de avocatul Mihail Durnescu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a

considera recursul declarat de SRL „M&G Nord”, reprezentată de avocatul Mihail Durnescu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „M&G Nord”, reprezentată de avocatul Mihail Durnescu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic